

Gemensamt ramavtal hyrpersonal – frågor & svar

1. Kommer kvaliteten att försämrats när priset sänks?

Nej, kvaliteten kommer inte att sänkas! Tvärtom finns mycket som talar för att kvaliteten generellt kommer hålla en högre nivå. Detta eftersom en viktig del i det gemensamma ramavtalet är att ställa kvalitetskrav på de leverantörer som vill vara med och leverera hyrpersonal till regionerna. Ett skall-krav skulle exempelvis kunna vara att inhyrda sjuksköterskor ska ha minst två års klinisk erfarenhet förvärvad de senaste tre åren, vilket inte alltid är fallet idag när vissa leverantörer bemannar uppdragen med nytexaminerade sjuksköterskor. I det gemensamma ramavtalet ska vi se till att kvaliteten generellt blir högre, det vill säga, att vi tillämpar samma kvalitetskrav i hela landet.

2. Om det är svårt idag att få tag i hyrläkare kommer det väl att bli ännu svårare vid lägre priser?

Lägre priser är inte detsamma som ”låga” priser. I ett gemensamt ramavtal handlar det snarare om *rimliga* priser. Oavsett ett gemensamt ramavtal eller inte kommer det kvarstå en brist på vissa hyrläkare, tex specialistläkare inom allmänmedicin. Det uppstår vare sig fler eller färre läkare på arbetsmarknaden på grund av ramavtal för hyrpersonal. Men med likvärdiga anställningsvillkor för bemanningsföretagens anställda och anställda läkare i regionerna kommer förutsättningarna att anställa fler läkare i regionerna att stärkas. Konkurrensen minskar och incitamenten att välja regionerna kan stärkas.

3. Kommer tillgången på läkare och sjuksköterskor att minska med ett gemensamt ramavtal?

Samma svar som ovan, vi utbildar inte fler eller färre vårdpersonal beroende på ramavtalens utformning, det är snarast en fråga om hos vilken arbetsgivare dessa vårdpersonal tjänstgör. När det exempelvis gäller läkare finns några grundläggande problem med för få AT-platser och dimensioneringen av ST-tjänster som påverkar tillgången på marknaden.

4. På vilket sätt kommer regionerna vara delaktiga i arbetet med en gemensam upphandling?

Det kommer finnas en upphandlingsgrupp med representanter från olika kompetensområden såsom bland annat; verksamhet, inköp, HR och juridik. Därutöver sker löpande dialog med samtliga regioner såväl inför som under arbetet med utformningen av ett gemensamt ramavtal. Projektledningen kommer vara i tät dialog med var och en av regionerna. De regioner som

önskar delta aktivt med en representant i utformningen kommer ges möjlighet till delaktighet i det operativa utvecklingsarbetet.

5. Varför göra en gemensam upphandling?

Ett gemensamt ramavtal för hyrpersonal kommer bland annat leda till att regionerna blir en stark och tydlig kravställare. Detta genererar i sin tur rimligare priser, lägre löneincitament att blir hyrpersonal istället för att vara anställd i en region, högre kvalitet, bättre leverans och på sikt förutsättningar för en seriösare bemanningsbransch. Sammantaget ett viktigt steg i arbetet för att bli hyroberoende.

6. Kommer alla regioner vara med? Vad händer om inte alla regioner är med?

Ett gemensamt ramavtal bygger på att majoriteten av regionerna (minst 15 av 21 regioner) ser vinsterna med att gå in i ett gemensamt ramavtal. Ambitionen är att ramavtalet ska utformas så pass attraktivt att ingen region väljer att ställa sig utanför. Utgångspunkten är att majoriteten av landets regiondirektörer ställer sig bakom ett beslut att påbörja arbetet med en gemensam upphandling.

7. Hur ska regionerna kunna samordna sina önskemål/viljor till en upphandling?

Erfarenhetsmässigt vet vi att många regioner har liknande avtal men med små variationer. I det utvecklingsarbete som väntar gäller det att enas om premisserna genom att bland annat ta hänsyn till geografiska skillnader i prisbilden i något som kallas zontillägg. Grundkraven gällande exempelvis kvalitet och leverans ska gälla samma över hela landet men det kommer sannolikt behöva utformas vissa skillnader som tar hänsyn till regionala förutsättningar kopplat till kompetensförsörjning. För att utformningen ska bli attraktiv för samtliga regioner kommer delaktighet och involvering vara bärande delar i den process som inleds så snart det finns ett beslut om projektstart.

8. Hur kommer upphandlingsgruppen vara utformad? Kommer alla regioner vara representerade?

De regioner som vill vara aktiva i utvecklingsarbetet kommer erbjudas att ingå antingen i upphandlingsgruppen eller i någon av de arbetsgrupper som sannolikt behöver finnas för specifika delar i projektet. Den region som uttrycker en absolut önskan om att ingå i upphandlingsgruppen kommer att bjudas in. Motkravet till de regioner som uttryckligen önskar ingå i

upphandlingsgruppen är att representanterna har tid och kapacitet att delta med aktiva insatser i arbetet.

9. När kan det finnas ett avtal på plats?

Ett gemensamt ramavtal kan i bästa fall vara på plats senhösten 2021. Vid en eventuell överprövning förskjuts tiden uppemot ett år, senast till hösten 2022. Endast de regioner som valt att ingå i den gemensamma upphandlingen kommer kunna ta del av ramavtalet.

10. Hur långt avtal kommer att tecknas?

Avtalstiden tecknas exempelvis på fyra år med möjlighet till förlängning. Exakt längd för avtalet är något som upphandlingsgruppen får analysera för att sedan återkomma med ett välgrundat förslag till styrgruppen.

11. Hur många leverantörer finns det plats för i avtalet?

Alla leverantörer som lever upp till skall-kraven kommer erbjudas möjlighet att ingå.

12. Kommer det finnas ett gemensamt system för uppföljning eller ska det ske enskilt i regionerna?

Förslag till uppföljning av ramavtalet kommer ske i upphandlingsarbetet.

13. Hur stor besparing tror ni kan ske totalt sett till en övergripande nationell nivå?

De främsta vinsterna handlar om kvalitetsvinster och bättre förutsättningar att bli oberoende av inhyrd personal med hjälp av en seriösare marknad. Arbetet med att bli oberoende av hyrpersonal bygger på att ramavtalet på sikt skall vara i nivå med 2 procent av personalkostnaden inom hälso- och sjukvård.

14. Hur ser ni på risken för överprövning?

Det finns viss risk för överprövning, främst från de leverantörer som inte lever upp till de skall-krav som kommer sättas, men även viss risk beroende på vilka regler för karens som vi sätter upp i ramavtalet. Dessa frågor kommer upphandlingsgruppen analysera noggrant och balansera mot risken för överprövning.

15. Vet bemanningsbranschen om att ett gemensamt ramavtal är under uppsegling?

Svar nej, det har inte officiellt uttalats att detta är på gång. Utifrån de senaste årens statliga utredningar och rapporter som belyst frågan torde det inte

komma som en total överraskning (se PM) för Kompetensföretagen. Så snart det finns ett fattat beslut i frågan om gemensam upphandling blir extern kommunikation en viktig fråga och en kommunikationsplan ska sättas. En officiell information om ett påbörjat arbete med gemensam upphandling kommer publiceras vid lämplig tidpunkt.

16. Finns det risk att leverantörer inte svarar på upphandlingen?

Så länge vi inte dumpar priserna kommer alla leverantörer att svara, det är vår bestämda uppfattning. Det avgörande är att pricka precis rätt i prissättningen så att vi vare sig hamnar för lågt eller för högt. Med stöd av en rimlig prisbild kommer leverantörerna se förtjänst med fortsatt leverans, och därmed svara på upphandlingen.

17. Finns det leverantörer som kommer tjäna på att vi övergår till en gemensam upphandling?

Ja, absolut, inte minst eftersom leverantörer som är med i ramavtalet kan få leverera till alla de regioner som är med i ramavtalet, vilket inte är fallet idag. En annan fördel är att leverantörerna bara behöver svara på en upphandling istället för på flera. Exakt hur leverantörerna kan vara i flera regioner är ett arbete som upphandlingsgruppen kommer arbeta med.

18. Kommer det införas ett gemensamt krav på karens 12 månader?

Svårt att säga i detta skede, en vidare utredning inom ramen för projektet kommer att visa om det blir fördelaktigt med en viss längd på karenstiden.

19. Kommer det finnas en nationell digital beställningsplattform?

I uppdraget gällande gemensam upphandling finns inget angivet om att projektgruppen skall titta på en digital beställningsplattform. Ramavtalet kommer vara utformat så att en digital beställningsplattform eller elektronisk handel kan införas.

20. Kommer det krävas av regionerna att man har en tydlig beställarorganisation och utsedda beställare?

Ja, det är viktigt att alla regioner har en tydlig organisation kring beställning och uppföljning av hyrpersonal. För att det ska fungera optimalt är det viktigt att samtliga regioner har en organisation för beställningar i form av en utformad funktion med ett helhetsgrepp och överblick i bemanningsfrågorna. Sedan tidigare vet vi att tydlighet gällande beslut om när, samt vem och i vilka lägen man kan avropa hyrpersonal, är en framgångsfaktor.

21. Kommer det i upphandlingen ingå andra yrkeskategorier utöver läkare och sjuksköterskor, till exempel psykologer eller undersköterskor?

Nej, avtalet gäller läkare och sjuksköterskor.

22. En del av hyrpersonalen är anställda i regionerna men är samtidigt temporär hyrpersonal i bemanningsbranschen. Hur ser vi på att de är med och levererar inom ramen för det gemensamma ramavtalet?

Det är en mycket viktig fråga för den kommande styrgruppen och som behöver utredas vidare i det kommande projektarbetet.

23. Varför är ett gemensamt ramavtal bättre än att det finns 6 st ramavtal som upprättas för var och en av sjukvårdsregionerna?

I denna upphandling finns möjligt för var och en av de 21 regionerna att ansluta sig till den gemensamma upphandlingen. Upphandlingen görs gemensamt och varje deltagande region kan vara aktiv i arbetet.

24. Vad händer under den relativt långa period det tar att få klart ett gemensamt ramavtal (kanske runt två år vid överklagan) om några av regionerna under tiden drastiskt ökar sitt beroende eller omständigheterna i omvärlden påtagligt förändras?

I upphandlingsarbetet kommer vi minimera riskerna för en överprövning. Vid eventuell kraftig överprövningstid eller något annat påverkas behöver regionen som berörs förlänga sitt nuvarande ramavtal eller, i värsta fall, göra en ny upphandling.